

**Бурмистров Сергій Іванович
(1910-1990 рр.)**

К 100-літию со дня рождения

Бурмистров Сергій Іванович родився 20 вересня 1910 р. в г. Іваново (Россія). Його батько, працюючий на залізниці, помер у 1915 р., і майбутній хімік разом з матір'ю в час голоду почав жити зі старшою сестрою. Вони переїхали в Воронежську губернію. Після повернення в Іваново в 1922 р. він самостійно додігнув сверстників, закінчив середню школу і поступив в Іванівський хімико-технологічний інститут. Особливості, вимушені Сергея Івановича самостійно навчатися, сформували його склонність до самообразування і створили основу його енциклопедичних знань. Він вивів 6 європейських мов, ботаніку, захопився математичним аналізом і історією. Після закінчення вузу С.І.Бурмистров працював асистентом у Е.А.Шилова (в наступному році він став кандидатом АН УССР). В 1938 р. на засіданні Ученого комітету Московського державного університету (опонентом був академік А.Н.Несмеянов) він захистив кандидатську дисертацію на тему: "Исследования в группе диарилкетенов", а в 1939 р. йому було присвоєно звання доцента. Уже в своїх перших роботах Сергій Іванович для пояснення особливостей хіміческих реакцій використовував революційну в то часі теорію резонанса і враховував вплив на протекання хіміческих реакцій таких властивостей реагентів, як кислотно-основні властивості, дипольний момент і асоціацію з молекулами розчинника. В роки Великої Отечественної війни і перші роки післявоєнні С.І.Бурмистров працював над захистом промисловості в області аналізу боєзд有种 веществ, боеприпасів і хімікатів для виробництва.

С 1952 р. С.І.Бурмистров заведує кафедрою технології основного органічного синтезу в Дніпропетровському хімико-технологічному інституті. В 1953 р. на засіданні Комітету ІОХ АН УССР він був успішно захищений докторська дисертація на тему: "Исследования в области качественных реакций органических соединений". Несмотря на то, что работа была отклонена ВАК ССР (однако одновременно С.І.Бурмистрову было присвоено звание профессора), он всегда считал эту работу своим лучшим исследованием. Только в 1967 р. по совокупности опубликованных работ в области алкилирования азотсодержащих соединений С.І.Бурмистрову была присвоена степень доктора хіміческих наук.

С.І.Бурмистров внес весомий вклад в різні області органічної хімії. Ім розроблені систематичні методи ідентифікації речовин в складних промислових і природних сумішах, розроблені фізико-хімічні основи алкилювання азотсодержащих соединений і реакцій арамінування. Сергій Іванович ще в кінці 40-х років синтезував N-заміщені іміни хінонів, що дозволило йому в 1951 р. вперше синтезувати N-ацілзаміщені хіноніміни. Ці роботи стали основою нового напрямлення в хімії хіноїдних соединень — хімії хінонімінів. С.І.Бурмистров багато працював над прикладними проблемами; серед його досягнень слід відзначити створення термостабілізатора шинного корда — H-1, який забезпечив збільшення строка експлуатації великовагових шин в два рази.

С.І.Бурмистров є автором більше 350 наукових праць і заслуг. Він підготував більше 35 спеціалістів вищої кваліфікації — докторів і кандидатів хіміческих наук. Його життєвим принципом було девіз: "Во всем сомневайся и поддерживай молодежь".

С.І.Бурмистров був нагороджений багатьма орденами і медалями ССР, йому було присвоєно звання Почесний хімік.

Высокие моральные качества, доброжелательность и энциклопедические знания Бурмистрова Сергея Ивановича навсегда останутся в памяти людей, которые его знали.